

# ЗЕМЛЕДЪЛСКИ ГЛАСЪ

Седмичникът на сдружени земеделци от Варненски окръг

Урежда Редакционен Комитетъ  
Редакция: ул. Чирпанска 7 — Варна.

Абонаменти: за година 60 лева, за странство 120 лева.  
За обявления по споразумение.  
Отдаден брой лева.

Варненски Градски Земеделска Дружба

Ще има събрание на втория ден на Великден, в 9 ч. пр. пл. в сградата на „Лилия“, срещу Софийската банка, от вамен ден-вент редъ.

Присъжителството на всички членове и съмишленици е задължително.

Председател: Ат. Кенков

Д. Христовъ.

## Тревожни дни

България преживява съдбоносни дни. Правителството на демократическия съговор е наклонно да направи още една фатална крачка, която по своята съдбоносност далеч ще надмине всичко сторено от него до сега.

Изправено пред един кръстопат, пред една дилема, или да напусне властта, или да приеме компромисната формула по заем, то се решава на последното, защото „отечествените интереси“ и девиза „България над всичко“ не му позволяват да прибегне до първото, а именно: да напусне властта.

Поставено е на изпитание родолюбивото на правителството, което родолюбие за българския народ представлява една фиция, един нараван, зад който се крият хищнически ползновения и донопробен егизъм на самозабавили се властници. На изпитание е поставено и родолюбивото на правителственото болшинство, из сръдъта по което се кадрира неважкоцидна добри българи, които действително се заимляват за България и грядущит поколения, но българския народ е уверен, че черната народнящина, която ехидно се подмива из колонит на я. „Миръ“ наричайки ги „назначени от правителството секретаръ бирница“ — полицейски денотати, и тоя път ще се наложи и заема ще се гласува.

Сговорияското правителство ни приготви въ Лондон нови окови, много по тежки от ония, които ни се изготвиха въ Ньой.

Въ лицето на противонародното сговорияско правителство, финансовия империализъм въ Лондонъ намира оръдие за да превърне България въ „Индокитай“ на балканитъ. Но английскит банкери, след като си усъгояват своит давания срещу реална гаранция незабравит и своит братя — българскит банкери, като към условията по заем прибавят едно от най неприятели условия за българския народъ, а именно: Българската на родна банка да се превърне въ акционерна, определяйки и минималната стойност на акциит от 1,000 лв. едната, плюс още едно условие, че право на един глас въ управлението на бъдещата Акционерна „Народна“ Банка ще имат само пратжатели на десет акции, т. е. ония които сж внесли поне 10,000 лв.

Кой отъ насъ български селяни ще може да отиде 10,000 лв., когато призрак на глада хлюпа по вратит на полусерутенит Ви борде, когато бирници и сядебни изчленици продават чернит и котлит Ви за дългове и данъци?

Кой отъ насъ български занаятчи ще закупи десетъ акции, когато всъкъ денъ затварят догелитъ си съ нови и нови задължения и мнозина спуснат за винаги кепенцитъ си?

Тогава Вие български работници, които при тая страшна безработица, която бушува по цялата страна на два дни веднажъ идете ще закупите всякит акции още от Лондонъ и въ първото общо годишно събрание ще посмето управлението на бъдещата акционерна банка и съ това ще си осигурит и политическото и икономическото господство на вечни времена.

Не! Акциит ще бъдат закупени от ония, които имат пари, а това сж българскит банкери, сжитъ, които Ви даватъ български селяни, занаятчи и работници, парит сж ляха отъ 30% до 60%.

Тези сжитъ, които на 9 юний отвориха своит каси за да осигурятъ успѣха на 9 юнскит „герон“ ще отворятъ и сега каситъ си за да осигурятъ политическото и икономическото господство надъ това „виноголаво“ българско племе.

Тревожни дни преживяваме. Черната реакция въ настѣпващия и нейното пагубно шествие ще се увенчае съ успѣхъ, защото словото, мисълта и перото на българския народъ сж окончателно въ вериги.

## За генералъ Н. Жековъ

Далечъ е отъ насъ мисълта да пишемъ апология на генерала. Той нѣма нужда отъ такава.

Известно е на всички че той, слушайки гласа на честата си съвестъ, реши да посвети силитъ си на земеделския оклеветелъ и онеправданъ народъ. Генералъ Жековъ е билъ и остана последователенъ на себе си. Той работи въ разцѣфта на своя животъ надъ българскит войници. Днесъ той е пакъ между своитъ ученици.

И когато той дръзна да обясни, защо е на поста си, бде охуленъ, олютъ, оклеветенъ, битъ, линчуванъ... отъ кого мислите?

— Отъ престѣпницитъ, заразенъ отъ партизански бѣсъ!

Органитъ на властующия демократически съговоръ, вестницитъ „Слово“, „Свободна речъ“ и „Миръ“ отъ 1 месецъ не преставатъ да си пѣтатъ най-донопробни обиди, клевети и провокации по адресъ на генералисимуса Н. Жековъ.

Нему тѣ приписватъ всички всѣки национални неуспѣхъ!

Какво падение!

Тѣя, които венчаваха и сервилническа предъ силния Главнокомандующъ — днесъ го хулитъ...

Дерзай генерале!

Понеса съ стоическо търпение хулитъ, обидитъ, провокациитъ, клеветитъ, които ти се отправятъ днесъ! Тѣ идатъ отъ едно мизерно мал-

цинство. „Кървавото“ презрение, което ти отправя бившия началникъ на ремонтно конско депо, заподозловиятъ Занковъ, не занимажирва доблестното боево запасно офицерство. Въ него се солидаризирватъ само нѣколко „административни“ подпоручици и банкерски синове.

Въ числото на твоитъ хулители, нѣма нито единъ боевъ.

Войцитъ, които съ жалѣнитъ си сърди уютяваха по бойнитъ полета правата на България, не сж способни на тѣй донопробни хули.

Твоитъ хулители — това сж малородеритъ

Твоитъ клеветници — това сж страхливцитъ, които се таяха въ канцеларии и тѣла.

Войцитъ сж неспособни за нѣвности, каквито се разиграха предъ твоитъ очи, на Благоевщение въ Оофийското градско казино.

Истеричния вѣтъ, който сж надали противъ тебъ глутнаците, да те не смущава.

Войцитъ — офицери, подофицери и войници сж носители на рипарско достоинство, канализирътъ, джентелменство, скремностъ, преданостъ, любовъ къмъ своя началникъ и родната. Такива ли бѣха твоитъ нападатели? Не, отговаряме ние. Тѣ бѣха глутница отъ джелати и тирани, които нападаха единъ български генералъ, защото не мислихитъ тѣхъ. Позоръ на провокаторитъ, които погавиха свободата на словото ти и съвестта ти!

Дерзай генерале нашъ!

Б. Моравски.

## Недѣли, характеръ и значение на градскитъ дружки.

(Продължение отъ брой 2).

Градскитъ дружки немогатъ да иматъ досущъ оня характеръ, който е при сѣжъ на селскитъ такива.

Градътъ върви по пътя на прогреса съ задружнитъ усилия и на земеделецъ, и на работникъ, и на учителъ, и на търговецъ, и на занаятчи. Неговиятъ социаленъ характеръ е разнороденъ. Интелигентния гражданинъ е нареденъ до работника, въ широката смисълъ на тая дума. Порази това въ градскитъ дружки ще трѣбва да се отворятъ вратитъ не само на ония, които изкарватъ своитъ прехрана съ радъ и мотива, но и на ония, които сж работници на умъ.

Въ градскитъ дружки ще трѣбва да възлѣзатъ сѣмъчкитъ честни и интелигентни синове на тоя народъ, които не сж извършили престѣпление спрямо него. Въ градскитъ дружки ще трѣбва да влезе и отрудения занаятчи, и бедния чиновникъ, и онеправда-

ния работникъ.

Тукъ ще трѣбва да сж подадатъ рѣка физическитъ и интелигентни труляци се, които ратуватъ на подобряване своята участь и за извездане страната къмъ свѣтия брѣсъ на нейното социално и национално възрождане.

Небавна да се забравя, обаче, че колкото и да е народолюбивостта земеделската организация, тя трѣбва да изгласва въ градоветъ, начело на земеделското движение, честнитъ и авторитетни свои членове, които могатъ да импонира въ политическия ни противника и по своята култура, и по своята моралъ и нравственъ манталитетъ.

Всички партии въ градоветъ иматъ начало на организациитъ си елата отъ своята срѣда.

И щомъ това е тѣй, една градска дружка не може да се представява отъ полуграмотни хора при обстоятелствата, които политическиятъ моментъ налага единоръдствие между съюза и коя да е политическа организация.

Излизането на борчески интелигентни сили въ авангарда на градскитъ дружки не бива да се смѣта нито като стремежъ за първенство, нито като опитъ за карриери.

У насъ самоконтролата е развита и трѣбва да бѣде развита до висока степенъ. И ако има самозабрава — има и средства за опомяне. Небавна, обаче, въ критиката си срещу нашитъ интелигентни, другари, да стигаме до издребняване и да се подаваме на слѣпа злоба или завистъ.

Тѣй създадени градскитъ дружки, приютятъ подъ стрѣхата си и интелектуалния и физическия работникъ, ще избистратъ жалтиката, която сега ги засенчва, ще се излизнатъ предъ очитъ на обществото и тържавни фактори и ще станатъ действително щастливи пристанища, въ които ще бѣде радостенъ да се отбие средъ своята безжизненъ всѣка честотъ гражданинъ на тази пострадала орана.

Чрезъ повдигане въ качествено отношение градскитъ дружки — ние ще повдигнемъ тѣхния авторитетъ и ще избиемъ воднажъ за винаги изъ устата на политическия си противника присмѣхитъ, че тѣ сж свърталища на пройдохи и заблудени хора.

Само по тоя пътъ градскитъ дружки ще добиятъ онова голѣмо значение въ нашия политически животъ, което, по право имъ принадлежи.

Само тѣй градскитъ дружки ще се обърнатъ отъ свърталища на службогонци въ отари за духовенъ, мораленъ, социаленъ и културенъ подемъ, единственото

разковниче, което ще изведе България и българския земеделски народ към светия лазур.

Да преролим градовете дружи, ще рече да излекуваме сжюзата от една проказа. *Волода.*

## Към нашето доблестно войнство.

Голъмя мнозинство от нашето действащо и запасно войнство смята, че земеделския съюз е неговият враг. Може би на пръв поглед да има нещо вярно въ това, но задачата на общественника е не само да констатира различията факти, но и да анализира всички ония условия, пълната оная социална ситуация, въ които се пораждат дадени факти и дали тѣ по-често не се налагат съ всичката своя настоятелност и неизбежност, нито волята и желанието на ръководителите и отговорни фактори. Такъв един факт из нашата политическа действителност е умраза, която една част от действащото и запасно войнство пита към това войнство. Това е един двустранен факт, една реалност въ нашата плачевна политическа действителност — факт, който не бива да го отминаваме, и неговото отстраняване трябва да стане, за да може страната да встъпи въ редните на своето нормално политическо, културно и стопанско развитие.

Но е вярно ли в Б. З. Н. С. че по силата на Ньойския договор трябва да бъдат изхвърлени въ редовете на нашата победоносна армия, ония добри български синови, които водеха българския народ въ продължение на две войни от побѣда към побѣда, като ученика съ лаври българското оръжие, не е виновен в Б. З. Н. С. че не може да даде достатъчно средства за съществуване на тия доблести българци, които по силата на едно нещастно стечение на събитията трябваше да взоставят нито волята си своята кариера, защото разорена България не можеше да даде повече от онова, което им даде. Напротив в Б. З. Н. С. дълбоко съчувстваше на останалия част от армията офицерска кадра и до колкото можеше той го настави въ новонаредения от съюза културен и стопански институт, трудова повинност, а на друга част от офицерите даде брава на гимназиални и прогимназиални учители. Че бѣ тежко на нашето офицерство да се раздели съ избраната си въ живота кариера, това ние го знаем, но трябва да се държи въ това отговорен Земеделския съюз, защото това голямо нещастие, което сполетя нашето офицерство е само една брѣвна от веригата нещастия, които се занимаха от фаталната дата 1-IX-1915 год.

1915 год, когато Радославов и Царь Фердинанд възлѣкоха България въ една противонародна война, и противъ кѣто въздигане най-енергично се противопостави в Б. З. Н. С. и въ това направление наметна се останатѣ думи на покойния съюзен водач Ал. Стамболийски казани на Царь Фердинанд въ предвечерното на последната война, а именно:

„Ако и тоя път възлѣкоши България въ нова война ще отговаряш съ главата си“.

Така, че нѣка се разбере от онова честно, здравомислящо и непокварено от партийни борби наше войнство, че което и да била политически групировка, практика създадената политическа международно положение не можеше да не постигнѣ тѣ, както постигна управляващия тогана Б. З. Н. С. Не можемъ сжко, така да отрецемъ и факта, че известна част, отъ здруженото земеделство пита умраза къмъ офицерството, която умраза не бива въ никакъ случай да се смята, че се е насадила отъ ръководител тѣла на Б. З. Н. С. тая умраза има своитѣ дълбоки причини отъ една страна въ психологията, манталитета и разбиранията не само на здруженото земеделство, но и на цѣлкупния български народъ и отъ друга страна въ цѣлата оная политическа действителност отъ освобождението насамъ. Напротивъ Б. З. Н. С. презъ своето четири годишно управление допринесе немалко за поведиране политическото съзнание и възпитание на българския народъ, съ една дума допринесе немалко за отстраняването на всички ония социални недъзи, предраследи и вредни традиции напастена презъ потъ вековното ни робство и отъ освобождението насамъ. Следна. Мулатуни.

## Генер. Жеховъ и запаснитѣ офицери.

Докато отлѣзли еленици, обзети отъ партизански бѣси, отпраща хули и закани на бившия главнокомандуещъ, г. генералъ Жеховъ, той продължава да получава маса поздравителни и съчувствени писма и телеграми отъ земеделския дружи, селяни и граждани.

Една група запасни офицери, които сж отпращали поздравително писмо до генерала, сж получили съфдѣния неговъ отговоръ: „Много се зарадвахъ на любезното, милото Ви писмо, съ което колективно приветствувате влизането ми въ редовете на Б. З. Н. С.“.

Съ качествата си на благородни войници и доблестни граждани Вие подавате съ непремудено разущено рѣка на единъ Вашъ по старъ другаръ и началникъ нѣкога, а сега новъ Вашъ съратникъ, на обществено политическото поприще.

Този вашъ достоенъ жостъ затвърдява още повече вѣрата ми, че съ отлични другари, като Васъ, не ще остане съвѣсно желанието ми да помогна и азъ съ нѣщо на сдружения земеделски народъ, а съ него и чрезъ него и на България. Въ Вашето лице, като сдружения земеделци, азъ виждамъ олицетворение на ония морални и идейни ценности, главно съ които земеделскиятъ народъ ще освоборжи своитѣ врагове и фарисеи — партици, ще докаже своето гражданско превъзходство, ще въздигне себе си, а на своитѣ племена, ще въздигна и България.

Решихъ да дойда и азъ между Васъ, защото при общата развала и поквара, може да се твори здраво и трайно единично въ недрата на нашия душевно добър, неуморно трудолюбивъ, но оклеветенъ и онеправданъ

земеделски народъ, къмъ когото вѣсѣга въ жинота си съмъ принадлежалъ по душа и сърце. Ако ще мога да бѣжа ползетъ съ нѣщо, ще считамъ, че гласа на съвестта ми не ме е излъгалъ и че съмъ изпълнявалъ дълга си къмъ Родната до край, съ войнишка нѣрност и преданостъ.

Вашето писмо ми стопли сърдцето толкова повече, че се намирахъ, макаръ малцина, запасни офицери въ Търново и Габрово, които съ силата на партизанско умощиране и морално падеение, ма отпращаха оскърбителни телеграми, оскъдителни и за послѣдния езубочникъ. Но такъвъ е „морала“ на такива бивши военни въ средитѣ на управляващитѣ партизански кетерии. Съ най-добри чувства къмъ Васъ Здравейте! Вашъ Н. Жеховъ“.

## Дневни

### За знание отъ земеделцитѣ.

Споредъ закона за застраховка противъ градушка и др. природни стихии, застраховането на посѣвитѣ започва отъ 15 мартъ.

Презъ вѣдъ на това, че всѣки топълъ пролѣтенъ денъ може да донесе вредносна градушка, въ интереса на земеделцитѣ е да свикнатъ да сключватъ застраховки по-рано. Презъ месецъ априлъ падатъ често упосолителни градушки. Дори презъ 1924 г. такава е паднала на 28 мартъ.

Засѣитѣ вече култури могатъ веднага да се застраховатъ. Тѣзи култури пъкъ, които отъ тукъ нататъкъ ще се засѣятъ могатъ да се застраховатъ допълнително — съ вторъ описъ.

Застраховката е евтина и достъпна. Тя е кооперативна. Чрезъ нея земеделцитѣ по сполучливо посрещатъ страшитѣ градоносни облаци, които само въ единъ магъ могатъ да имъ отнематъ хлѣба изъ рѣцетѣ.

Застрахователнитѣ книжа могатъ да се намѣрятъ въ общинските управления, кредитнитѣ кооперации и популярнитѣ банки.

### Парламентарната Група на Б. З.

Н. С. е избрала ново Бюро: председател Ал. Радоловъ, п. председател От. Златевъ, секретаръ Дръ Вешковъ, касиеръ Георги Енчевъ.

По зема отъ страна на Б. З. Н. С. въ народното събрание ще говоритъ народнитѣ представители Хр. Басевъ и Георги Марковъ.

Референдумъ се е състоялъ, въ с. Ченге, Провадийска околия, на 25 мартъ т. г. за затваряне кръчмитѣ. Гласуваха сж 269 за и 125 противъ затварянето имъ.

### Варненски Градски Общински Театъръ

Живеемъ въ векъ когато жестока борба за съществуване поглъща целото ни битие. Твърде рѣдко и малко сж ония часове, които бихме могли да посветимъ на самообразование. Най-светлия културенъ факелъ, който прѣска светлина на широкитѣ народни маси е театра.

Отъ сцената на театъра ние обективнитѣ зрители долавяме какъ пулсира животъ — грубия животъ въ който всеки денъ сме малки негони изпълнители. Театъра раздвѣля нѣ и най-скритѣ тънки на живота, изнасяйки ни до най-лазурнитѣ сфери на идеализма или силнички ни въ тина на пошлостта чертено кривата, на която се движи той. Театърътъ е училището на възрастнитѣ.

Нашия градъ отдавна се радва на благо да има свой постояненъ театъръ — думата е за Общ. театъръ. Макаръ и съ оскѣдни средства, въ салонъ лишенъ отъ елементарнитѣ технически пособия, днесъ ние имаме единъ повече отъ задоволителенъ артистиченъ съставъ, който полага максимални усилия за да взетесе на сцената една истинска естетическа игра. Вѣдъ да се въцунемъ въ едно подробно разглеждане на активна и пасива ще носи съ себе си всѣки артистъ съ бѣгълъ погледъ ще кажемъ нѣколко думи за по едритѣ профизи, които излизатъ на общия фондъ. Режисьора — г-нъ Ив. Яневъ е старъ театраленъ ратникъ познаващъ добре нуждитѣ на театъра. Вещъ и съ творчески замахъ той можа да постигне възможния максимумъ на постижение, който би могълъ да разне само единъ режисьоръ — художникъ ограниченъ въ минимума технически средства. Неговитѣ постановки на „Адамъ, Ева и Змията“, „Червената мелница“, „Ревностъ“, „Угланото дѣло“, „Стария Хайдебергъ“, ясно говорятъ за това що е направилъ той. Особенъ цененъ приносъ за поведиране патристичното чувство направи постановяето на „Подъ Игото“, която може въ моментъ да пакара и най-коравосърдечния българинъ да се просълзи.

Г-жа Оджакана — героинята на театъра, съ своята високо художествена игра издигна много нивото на театъра. Въ „Угланото дѣло“ тя ни предаде съ редка външна упривенето на съвестта у убийцитѣ, а въ „Ревностъ“ изнесе съ неподражана правдивостъ тѣтъ на кокетката жена. По най-стихийна бѣше въ „Червената мелница“.

Н-йната игра тимъ бѣ изразъ на днешната цивилизация, на декаданса. Интересенъ и разнообразенъ въ своитѣ роли е Г-нъ К. Трандафировъ. Като вземете, ролата му въ „Стария Хайдебергъ“, споманатѣ и съ добре изнесения типъ на съпруга на Вера Мирцова и свършатъ съ Магистъта отъ Червената Мелница пролѣзва че влага голѣмо разбиране и носъ култура.

Темелковъ е единъ отъ артиститѣ които краятъ все напредъ. Георгиевъ макаръ и малко своеобразенъ е добъръ, той създаде доста.

Ангелъ Тодоровъ въ ролитѣ си на любовникъ е добъръ, но на него е нужна още школия.

Г-жа Яневъ и тиничката Пухова сж добри и на жѣсто въ много пѣси. Голѣми надежди желямъ да дадемъ на най-новата актриса г-жа Георгиева, която ни изуми въ „Ревностъ“.

Идеалъ Петровъ е единъ отъ ония актьори, който тихо безъ пенуженъ шумъ и блѣсъкъ работи и изнася отлични типове — въ „Ревностъ“ напъ.

Г-жа Петрова въ „Червената Мелница“ бѣ великолепно.

А. П. Г. Печатница „Войничковъ“ — Варна.